

РЕПУБЛИЧКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

Заштита изборног права

Избори 25. октобар 2026.

РЕПУБЛИЧКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА • ОБУКА

Ко има право на које правно средство? 1/2

Бирач

Захтев: само за своје бирачко место у два случаја ако га је БО неосновано спречио да гласа или када му је на БМ повређено право на слободно и тајно гласање.

Приговор: у Законом посебно прописаним случајевима.

Жалба: у Законом прописаним случајевима у вези са решењем по приговору.

Подносилац проглашене листе

Захтев: због неправилности током спровођења гласања на бирачком месту.

Приговор: против изборне одлуке, радње или пропуштања доношења одлуке или предузимања радње, осим када је прописано друго правно средство.

Жалба: уколико одлука о приговору није донета у Законом прописаном року или против решења РИК којим је одбачен или одбијен приговор.

НАПОМЕНА

И друга законом овлашћена лица могу поднети приговор и жалбу у случајевима прописаним Законом.

Ко има право на које правно средство? 2/2

Посебни случајеви права на подношење правног средства

Против решења Републичке изборне комисије којим је усвојен приговор подносилац проглашене изборне листе, подносилац изборне листе, политичка странка, посланичка група, кандидат за народног посланика, бирач и лице чије је име у називу изборне листе или подносиоца изборне листе могу поднети жалбу Управном суду у року од 72 часа од објављивања тог решења на веб-презентацији ако им је тиме што је усвојен приговор непосредно повређен правни интерес.

НАПОМЕНА

Члан 165, став 3, Закона о избору народних посланика

Три врсте правних средстава

01

Захтев

Захтев за поништавање гласања је правно средство које се подноси због неправилности током спровођења гласања на конкретном бирачком месту. Подноси се после гласања.

02

Приговор

Приговор је правно средство које се подноси против одлуке, радње или пропуштања доношења одлуке или предузимања радње у изборном поступку у случајевима прописаним Законом.

Може се поднети и против решења којим је одлучено о захтеву за поништавање гласања на БМ.

03

Жалба

Жалба је правно средство којим се обезбеђује судска заштита у изборном поступку и подноси се против решења РИК о приговору или када РИК не одлучи у року.

ПРАВНИ ОСНОВ

Заштита изборног права прописана је Законом о избору народних посланика, чл. 147–156.

Ко има право да поднесе приговор

Упутство

Ко има право да поднесе приговор и на коју изборну радњу, као и ко одлучује по приговору у поступку спровођења избора за народне посланике прописано је Законом, а детаљније регулисано **Упутством о начину подношења (приговора) и поступања у Републичкој изборној комисији по приговорима и по захтевима за поништавање гласања на бирачком месту у уностранству.**

Сходна примена упутства на поступање ЛИК

Захтев за поништавање гласања на БМ

Упутством о начину подношења и поступања у Републичкој изборној комисији по приговорима и захтевима за поништавање гласања у иностранству прописана је и његова сходна примена у случају поступања по захтевима за поништавање гласања на БМ, који су у надлежности ЛИК.

Захтев за поништавање гласања на БМ: када и ко?

Бирач

Ако га је бирачки одбор неосновано спречио да гласа или му је повређено право на слободно и тајно гласање. Само на месту на којем је уписан у извод из бирачког списка.

Подносилац проглашене листе

Ако је било неправилности током спровођења гласања на бирачком месту. Није ограничен на две повреде које закон предвиђа за бирача.

ПРАВНИ ОСНОВ

Члан 148. Закона о избору народних посланика.

Захтев за поништавање гласања на БМ: рокови, надлежност и одлучивање

72 часа

Рок за подношење захтева за поништавање гласања рачуна се од затварања бирачког места.

Ко ме?

Надлежној локалној изборној комисији.

Одлука

Локална изборна комисија доноси решење и објављује га на веб-презентацији РИК, у року од 72 часа од пријема захтева.

ОБРАТИТИ ПАЖЊУ

Рок тече од затварања бирачког места.

Шта захтев мора да садржи?

Подносилац и бирачко место

- Назив надлежног органа
- Податке о подносиоцу и овлашћеном заступнику (ако је потребно)
- Потпис подносиоца
- Број и назив бирачког места

Неправилност и докази

- Предмет захтева
- Опис радње са назнаком ко ју је и када предузео
- Чињенице и доказе

важно

ЛИК је дужна да поступи по захтеву који није поднет на прописаном обрасцу, ако тај захтев садржи све прописане податке

Шта следи после доношења решења о захтеву за поништавање гласања на БМ?

⊗ Одбачен или одбијен

Подносилац захтева може изјавити приговор РИК у року од 72 часа од објављивања решења.

✓ Захтев усвојен

Подносилац проглашене изборне листе може изјавити приговор РИК у року од 72 часа.

⌚ Није одлучено

Приговор због недоношења решења по захтеву може се поднети у року од 72 часа од истека рока за одлучивање.

ОБРАТИТИ ПАЖЊУ

Приговор против решења о захтеву подноси се Републичкој изборној комисији преко локалне изборне комисије (Члан 154. ЗоИНП)

Приговор: шта се може оспоравати?

Опште правило

Подносилац проглашене изборне листе може приговором оспорити одлуку, предузету радњу или пропуштање у спровођењу избора.

Не ако је за тај случај предвиђено друго правно средство.

За бираче и остала лица

Бирач, подносилац изборне листе, странка, посланичка група, кандидат и друга лица из закона могу поднети приговор када је то изричито прописано.

Ово право није опште - не односи се на све подносиоце и све врсте одлука.

НАПОМЕНА

Посебне случајеве за бираче приказујемо на следећем слајду. **(Члан 150.)**

Бирач: примери одлука које бирач може оспорити

≡ Органи и листе

Одлуке о именовању чланова изборних органа и проглашењу изборне листе.

*врсте одлука против којих бирач може поднети приговор погледајте у Упутству

👤 Гласање на бирачком месту

Решења о немогућности утврђивања резултата, поништавању гласања на БМ и решење којим је његов захтев одбачен или одбијен.

📊 Извештаји о резултатима

Збирни извештај ЛИК као и укупан извештај о резултатима избора.

НАПОМЕНА

За свако право важе посебни законски услови.

Приговор: рок и начин подношења

Рок

По правилу 72 часа од објављивања одлуке или предузимања радње, односно од истека рока за поступање.

За поједине случајеве прописан је краћи рок од 48 часова.

Коме и како?

Републичкој изборној комисији, непосредно или поштом.

Изузетак: приговор против решења о захтеву за поништавање гласања подноси се преко ЛИК.

ОБРАТИТИ ПАЖЊУ

Проверити посебан рок за предметни случај
(Чл. 152–154. и наведено Упутство о приговорима)

Шта приговор треба да садржи?

Основни подаци

- Назнаку да се подноси РИК
- податке о подносиоцу и заступнику када је потребно
- потпис

Подаци о томе шта се оспорава

- Податак о одлуци или опис радње
- чињенице о томе
- доказе који то поткрепљују

НАПОМЕНА

У приложеном упутству предвиђени су обрасци, али се поступа и по садржински потпуном приговору иако није поднет на обрасцу. **(Члан 151.)**

Приговор против решења о захтеву за поништавање гласања на БМ

Приговор против решења о захтеву за поништавање гласања на бирачком месту подноси се Републичкој изборној комисији (РИК) **преко локалне изборне комисије.**

Локална изборна комисија је дужна да евидентира датум и време пријема приговора и да га у року од 72 часа од пријема достави РИК, са свим списима неопходним за одлучивање по том приговору укључујући и изборни материјал са бирачког места.

ОБРАТИТИ ПАЖЊУ

Приговор се одмах по пријему објављује на веб-презентацији у Регистру приговора, а сам приговор и списи са изборним материјалом се достављају РИК без одлагања. ЛИК о пријему приговора треба да обавести РИК.

Како РИК одлучује о приговору?

Рок

РИК доноси и објављује решење у року од 72 часа од пријема приговора, уз посебна правила за поједине случајеве.

Могући исходи

Приговор може бити одбачен, одбијен или усвојен.
Ако га усвоји, РИК поништава одлуку или радњу.

Шта још може?

РИК може донети нову одлуку уместо поништене, а у прописаним условима одлучити и о самом захтеву за поништавање гласања.

НАПОМЕНА

Приговор и решење објављују се на веб-презентацији. (Чл. 153. и 155.)

Жалба Управном суду: ко и када?

⊗ Приговор одбачен или одбијен

Подносилац приговора може поднети жалбу у року од 72 часа од објављивања решења.

✓ Приговор усвојен

Законом наведена лица могу поднети жалбу ако им је тиме непосредно повређен правни интерес.

⌚ РИК не одлучи

Жалба се може поднети у року од 72 часа од истека рока у ком је требало одлучити по приговору.

Жалба: поступање и одлука суда

24 часа

РИК доставља жалбу и списе предмета Управном суду у року од 24 часа од пријема жалбе.

72 часа

Управни суд одлучује у року од 72 часа од пријема жалбе са списима предмета.

Одлука

Суд може поништити одлуку или радњу, а под условима прописаним законом мериторно одлучити по приговору. Одлука је правноснажна.

Регистар приговора

О поднетим приговорима се води Регистар приговора који обухвата и
Захтеве за поништавање гласања на БМ.

Регистар је доступан на веб-презентацији РИК.

На веб-презентацији се објављују сва правна средства поднета у изборном
поступку као и одлуке које су донете по њима.

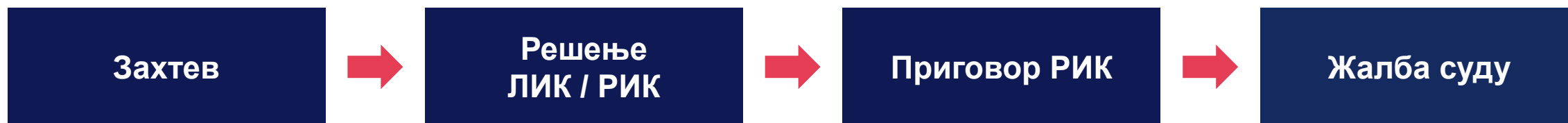
ОБРАТИТИ ПАЖЊУ

Секретари ЛИК и администратори веб-презентације треба да воде рачуна о правилном и благовременом објављивању докумената, јер неки од рокова за подношење правних средстава теку од објављивања одлуке.

Два могућа пута заштите

01 Неправилност на бирачком месту

02 Изборна одлука, радња или пропуштање доношења одлуке или спровођења радње

НАПОМЕНА

Овлашћење за подношење зависи од подносиоца и конкретног случаја.

Шта је најважније запамтити?

Ко подноси?

За сваки конкретан случај треба проверити ко је овлашћен за подношење конкретног правног средства.

Шта и када?

Захтев за поништавање гласања се односи на гласање на конкретном бирачком месту.

Приговор је везан за законом допуштену одлуку, радњу или пропуштање радње или одлуке. Жалба прати поступак по приговору.

Коме и у ком року?

Захтев за поништавање: ЛИК

Приговор: РИК.

Жалба: Управни суд.

Рокови су кратки и рачунају се према законском догађају.

ОБРАТИТИ ПАЖЊУ

Рокови се рачунају од објављивања одлуке, предузимања радње или истека рока за доношење одлуке или предузимање радње.

Подсетник: рокови на једном месту

	Шта	Рок	Од када тече	Коме / ко одлучује
 Захтев	Подношење захтева	72 часа	од затварања бирачког места	ЛИК
	Решење о захтеву	72 часа	од пријема захтева	ЛИК (иностранство: РИК)
 Приговор	Против решења о захтеву	72 часа	од објављивања решења	РИК, преко ЛИК
	Због ћутања органа	72 часа	од истека рока за одлучивање	РИК
	Против одлуке / радње	72 часа*	од објављивања одлуке, предузимања радње или истека рока	РИК
	Решење о приговору	72 часа	од пријема приговора	РИК
 Жалба	Подношење жалбе	72 часа	од објављивања решења РИК или истека рока за одлуку	Управни суд
	Достављање суду	24 часа	од пријема жалбе	РИК → Управни суд
	Одлука суда	72 часа	од пријема жалбе са списима	Управни суд

* За поједине случајеве приговора прописан је краћи рок од 48 часова за подношење.

ЗАШТИТА ИЗБОРНОГ ПРАВА

Хвала на пажњи

Питања / коментари / сугестије

РЕПУБЛИЧКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА • ОБУКА

